

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

1416433-180627-PEMA

Bijlage(n)

-

Uw brief

-

Datum 12 september 2018
Betreft Voortgang verhuizing Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA)

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geachte voorzitter,

Op 16 maart heb ik u geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de overgang van het Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA) van Londen naar Amsterdam. Inmiddels zijn de werkzaamheden aan het permanente en tijdelijke gebouw in volle gang, is het zetelverdrag tussen Nederland en EMA gesloten en zijn de eerste EMA-medewerkers naar Nederland verhuisd. Ik heb toegezegd om de voorziene driemaandelijke rapportages die Nederland aan het Europees Parlement aanbiedt ook naar de Kamer te sturen. Deze zijn nog niet tot stand gekomen, omdat er nog geen akkoord is tussen het Europees Parlement en de Raad over de wijziging van de oprichtingsverordening. Daarom wil ik uw Kamer via deze brief op de hoogte brengen van de meest recente ontwikkelingen.

Het garanderen van de continuïteit van het werk van EMA is van groot belang voor het borgen van de beoordeling van de werkzaamheid, veiligheid en kwaliteit van geneesmiddelen voor mens en dier. Het is belangrijk dat de wetenschappelijke comités en de werkgroepen waar experts van de EU-lidstaten samenkomen ongehinderd kunnen blijven functioneren wanneer het EMA naar Nederland verhuist. Dit is dan ook de kern van het Nederlandse bid. De opdracht waar het EMA en Nederland zich voor gesteld zien is uniek. Het is nog niet eerder voorgekomen dat een agentschap van dergelijke omvang in zo'n korte periode moest verhuizen. In zeer korte tijd is samen met het EMA een plan uitgewerkt met als doel om alle aspecten van de relocatie te laten slagen en daarmee de continuïteit van de werkzaamheden van het EMA zoveel mogelijk te borgen.

De huisvesting

Op 18 september wordt het hoogste punt van de kern van het definitieve EMA-gebouw bereikt. Alle betrokken partijen zijn er trots op dat door de goede samenwerking deze mijlpaal volgens planning wordt bereikt. Er is in totaal slechts anderhalf jaar tijd om een voor het EMA op maat gemaakt definitief kantoorgebouw met conferentiecentrum te realiseren (mei 2018 – november 2019). Omdat de deadlines krap zijn en de eisen hoog, hangt het succes van het project in belangrijke mate af van intensieve samenwerking. Dit is het

uitgangspunt van alle partijen. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) speelt een constructieve rol als opdrachtgever naar de bouwer en als opdrachtnemer van VWS.

Kenmerk
1416433-180627-PEMA

Omwille van de snelheid zijn voor dit gebouw specifieke tijdbesparende keuzen gemaakt. Begin mei van dit jaar gingen de eerste heipalen de grond in. Tegelijkertijd was het ontwerpproces van specifieke onderdelen van het gebouw pas net begonnen. Dit ontwerpproces wordt eind van dit jaar afgerond. Tegen die tijd wordt ook gestart met de staalconstructie rondom de betonnen kern. Tussen maart en augustus 2019 wordt de gevel van het gebouw gesloten. Met de bouw is het nieuwe EMA-kantoor beslist niet af; ICT-systemen en stoffering zullen veel tijd en inzet vergen. Op dit moment heb ik geen reden om aan te nemen dat er risico's zijn die de tijdige oplevering van het permanente gebouw in de weg staan en ga ik er vanuit dat de aannemer binnen planning en budget van het huidige contract het gebouw kan opleveren. Het monitoren en beheersen van die risico's is een integraal onderdeel van het project en heeft continue aandacht van alle partijen. Het nieuwe gebouw moet uiteindelijk op 15 november 2019 worden opgeleverd.

Vanaf 1 januari 2019 is het Spark-gebouw bij Amsterdam Sloterdijk beschikbaar om het EMA tijdelijk te huisvesten. Hiertoe wordt het gebouw ingrijpend aangepast, conform de uitgangspunten uit het Nederlandse bidboek. Een van de vereisten betreft de beschikbaarheid van een uitgebreid conferentiecentrum, waar (vertrouwelijke) expertbijeenkomsten gehouden kunnen worden. De ICT- en audiovisuele infrastructuur, die voor deze bijeenkomsten bijvoorbeeld nodig is, is complexer dan in "standaard" Rijksgebouwen. De verschillende partijen die verantwoordelijk zijn voor het realiseren van de verbouwing werken in een zeer hoog tempo nauw samen om dit tijdig gereed te hebben.

Bij de eerste suppletore begrotingswet zijn middelen gereserveerd voor de tijdelijke en permanente huisvesting, op basis van inschattingen van destijds. Naar huidige inzichten is bij de tijdelijke huisvesting sprake van een beperkte overschrijding. Als vanzelfsprekend zal ik uw Kamer via de begrotingsstukken op de hoogte houden van de extra uitgaven die gemoeid zijn met de tijdelijke huisvesting. Een eerste update over mogelijke budgettaire bijstellingen kunt u in de Najaarsnota 2018 verwachten.

Verhuizing EMA-medewerkers

De eerste EMA-medewerkers wonen inmiddels in Nederland. De verwachting is dat ongeveer 150 medewerkers zich in Nederland vestigen voordat de organisatie in maart 2019 naar Amsterdam verhuist. Het is van groot belang dat zoveel mogelijk personeel meeverhuist om de continuïteit van de werkzaamheden van het agentschap te borgen. De huidige inschatting van het EMA, op basis van een vragenlijst uit juni jongstleden, is dat dertig procent van de medewerkers (circa tweehonderd) niet mee zal komen. De helft van deze groep heeft een kortlopend contract, bijvoorbeeld via een uitzendbureau, of is als trainee bij de organisatie werkzaam. Sinds de aanwijzing van Amsterdam als nieuwe vestigingsplaats, heeft EMA al 3.500 open sollicitaties ontvangen. Hierdoor is er vertrouwen dat het verlies van personeel op de middellange termijn ondervangen kan worden. Uiteindelijk zullen zich de komende periode circa 650 EMA-medewerkers en hun gezinnen vanuit Londen in Nederland vestigen. Per saldo vestigen zich per jaar circa 15.000 nieuwe internationals in de regio Amsterdam.

Samen met alle betrokken partijen werkt de gemeente Amsterdam hard aan het bevorderen van een soepele verhuizing van het personeel. Medewerkers krijgen onder andere één-op-één begeleiding bij inschrijving op scholen, inschrijving bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het vinden van een huisarts en tandarts en bij de woningkeuze. Hiervoor wordt gekeken naar locaties tot een uur reizen van het EMA-gebouw in Amsterdam. Daarnaast worden eventuele partners van deze medewerkers wegwijs gemaakt op de Nederlandse arbeidsmarkt. De *Netherlands Helpdesk* in Londen is al sinds december 2017 geopend om medewerkers te ondersteunen en om direct vragen te beantwoorden.

Kenmerk
1416433-180627-PEMA

Bodemzaak

De stad Milaan en Italië hebben bij het Europese Hof van Justitie een procedure aangespannen ter vernietiging van het besluit van de lidstaten dat is genomen en marge van de Raad Algemene Zaken van 20 november 2017 om de EMA in Amsterdam te vestigen. Hun vordering in kort geding is op 2 juli 2018 afgewezen. De bodemprocedure loopt nog. Ik zie de uitkomst met vertrouwen tegemoet.

Tot slot

Kamerleden die in de regio Amsterdam wonen zijn door de metropoolregio Amsterdam uitgenodigd voor het jaarlijkse werkbezoek. Dit vindt plaats op 14 september. Op het programma staat ook een kort bezoek aan de bouwplaats van het EMA-gebouw. Ik heb in overleg met de metropoolregio Amsterdam de leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport ook uitgenodigd voor het bezoek aan de bouwplaats. Indien gewenst kan er op een ander moment uiteraard apart een bezoek voor de vaste commissie worden georganiseerd.

Op de websites www.relocatema.nl en <https://english.relocatema.nl> staat actuele informatie over de voortgang van de bouw van de nieuwbouw, de verbouwing van het Spark gebouw en de verhuizing van de medewerkers. Daarnaast worden regelmatig berichten over de voortgang van de verhuizing van het EMA naar Nederland op een Engelstalige en een Nederlandstalige twitter-account geplaatst.

Hoogachtend,

de minister voor Medische Zorg
en Sport,

Bruno Bruins